

OPERAČNÍ PROGRAM PRAHA
KONKURENCESCHOPNOST

EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Bronchoskopie v dětském věku akta, pověry a mýty

Petr Koťátko, Jana Tuková

Klinika dětského a dorostového lékařství, VFN a 1. LF UK

PRAHA & EU

INVESTUJEME DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

*Materiálně technická základna pro výzkum v oblasti diagnostiky a léčby
civilizačních a onkologických onemocnění a jejich závažných rizik ve VFN
v Praze, reg. č. CZ.2.16/3.1.00/24012*

BRONCHOSKOPIE

- optické vyšetření dolních cest dýchacích endoskopickou (*tedy neinvazivní*) metodou
- možnost odběru jinak nedostupných materiálů k vyšetření
  - - vzorek tkáně k bioptickému vyšetření
  - - endobronchiální materiál k mikrobiologickému či cytologickému vyšetření
- diagnostický i terapeutický přínos
- vyžaduje speciální přístrojové vybavení a speciálně upravenou místnost vč. zařízení pro monitorování vitálních funkcí

HISTORIE BRONCHOSKOPIE

- H. Green v roce 1847 sklídl pouze kritiku a byl vyloučen z odborné společnosti
- první léčebná bronchoskopie prof. G. Killian v r. 1897
- zavedení do praxe 60. léta 20.stol (Montgomery)
- 1964 Shikedo Ikeda - flexibilní bronchoskop
- v 70. letech v praxi flexibilní bronchoskopie
- zavedení stentů v 80. letech (Dumon, Orłowski)

Bronchoskopie

Rigidní bronchoskopie

- výhody - větší pracovní kanál, pestré instrumentárium, možnost zajištění volných dýchacích cest během výkonu
  - => extrakce cizích těles
  - => intervenční výkony
- nevýhody
  - dosah jen do lobárních bronchů
  - horší přístupnost k horním lalokům
  - větší zátěž pro pacienta
  - nižší zobrazovací schopnost

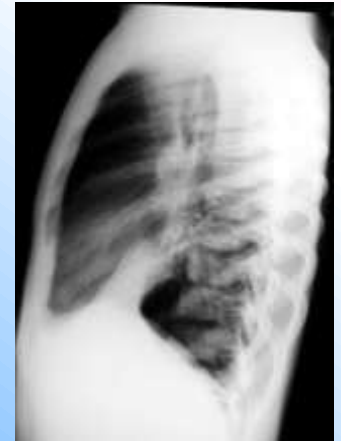
Flexibilní bronchoskopie

- ✓ diagnostická
- ✓ léčebná

Flexibilní bronchoskopie - indikace

- **obstrukce dýchacích cest**
  - stridor
  - recidivující/přetrvávající pískoty
  - „astma“ nereagující na léčbu
- **abnormality na skiagramu hrudníku**
  - atelektázy
  - atypické a nejasné infiltráty
  - lokalizované hyperinflace
- **chronický kašel**
  - podezření na aspiraci cizího tělesa
  - hemoptýza
  - Recidivující bronchitis, bronchiektázie
- **terapeutická bronchoskopie**
  - hlenové a krevní zátky
  - zprůchodnění dýchacích cest

FLEXIBILNÍ BRONCHOSKOPIE

- Diagnostická:
  - * Vyšetření hybnosti hlasivek- susp. paralýza
  - * Podezření na aspiraci cizí tělesa
  - * Atelektáza – hlenová zátka
  - * Stenóza dýchacích cest, susp. tumor dýchacích cest
  - * Zevní útlak – lymf. tkáň, zvětšené srdeční oddíly, cysty, tumory, cévní prstence
  - * Tracheomalacie
  - * Vyšetření intubovaných dětí na JIRP, ARO

FLEXIBILNÍ BRONCHOSKOPIE

- Terapeutická:
  - Bronchoskopicky asistovaná intubace
  - Odstranění atelektázy
  - Odstranění chronické bronchiální/alveolární náplně

Indikace a instrumenty pro diagnostickou bronchoskopii

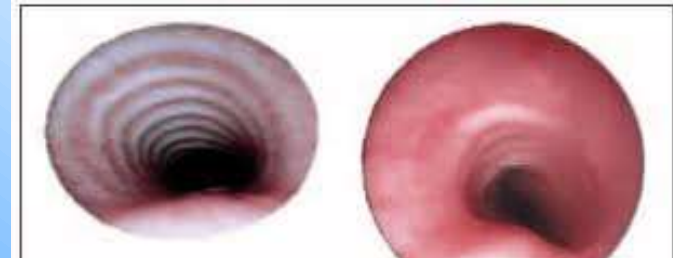
Indikace	Rigidní bronchoskop	Flexibilní bronchoskop
Stridor	Možnost změny dynamiky	Preferuje se
Perzistující pískoty	ne	Preferuje se
Atelektáza (rekurentní, perzistující, masivní)	Při nutnosti zprůchodnění (cizí těleso, tumor, zavedení stentu ...)	Od 3. řádu dále, horní laloky ...
Lokalizované hyperinflace		Preferuje se
Pneumonie (rekurentní, perzistující, nemožnost sputa, atypický průběh...)		Preferuje se + BAL
Hemoptýza	Masivní hemoptýza	Preferuje se u méně výrazných hemoptýz

Indikace a instrumenty pro diagnostickou bronchoskopii

Indikace	Rigidní bronchoskop	Flexibilní bronchoskop
Cizí těleso	Nutnost odstranění	Diagnostická rozvaha
Kašel (perzistující)	ne	Preferuje se
Suspektní aspirace	Vhodnější k posouzení velkých DC	Možnost bronchoalveolární laváže
Tracheostomie	Zhodnocení nálezu v laryngu	Preferuje se
Podezření na nádor	Preferuje se (larynx nebo trachea)	Preferuje se distálně od kariny
Vrozené vady	-	Preferuje se

Fibrobronchoskop

Vnější průměr mm	Věk pacienta	Pracovní kanál mm
2,2	novorozenec	Ne
2,7	novorozenec/kojenec	1,2
2,8	novorozenec/kojenec	1,2
3,4	kojenec/dítě do 7l	1,2
3,6	kojenec/dítě do 7l	1,2
4,0	dítě do 7 l	2,0
4,9	dítě nad 7-8 l	2,2
5,9	dospělí	2,8
6	dospělí	3,0
6,2	dospělí	3,2

Videobronchoskop

Vnější průměr	Věk pacienta	Pracovní kanál
3,8	Kojenci, malé děti	1,2
4,8	Dítě nad 7 let	2,0
4,9	Dítě nad 7 let	2,0
5,5	Adolescent/dospělí	2,0
5,9	Dospělí	2,8 a 2,6
6,3	Dospělí	2,8

Nutné k provedení bronchoskopie

- souhlas rodiče nebo zákonného zástupce
- správná indikace
- vybavení pracoviště (endoskopický sál, vhodné velikosti endoskopů)
  - 1,8 mm (*prac kanál 0,56 mm*)
  - 2,2 mm
  - 2,8 mm (1,2 mm) fibro
  - 3,5 mm (1,4 mm) fibro
  - 3,7 mm (1,2 mm) video
  - 4,8 mm (2,0 mm) fibro
  - 5,1 mm (2,2 mm) video
- zkušený anesteziolog
- zkušený broncholog (specializace pneumolog/dětský pneumolog) + asistence
- laboratorní zázemí (cytologie, mikrobiologie, mykologie, imunologie...)
- JIRP, ARK ...

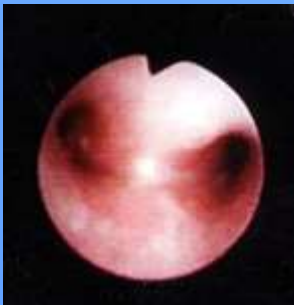
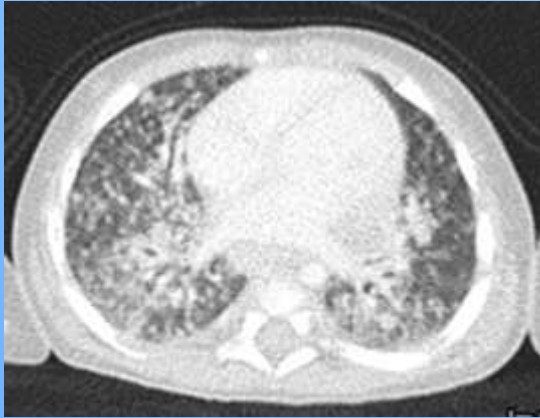
Bronchoskopie – speciální metody

- bronchoalveolární laváž (1 ml/kg/dávku, max. 20 ml/dávku, 3 x po sobě v zaklínění)
- „brush“ nebo biopsie sliznice
- transparietální (transbronchiální) biopsie
- aplikace léků
- endoskopická intubace

BRONCHOSKOPIE - KOMPLIKACE

- Známky parciální či globální respirační insuficience
- Laryngospasmus, bronchospasmus
- Vagová reakce – bradykardie, arytmie
- Epistaxe, hemoptýza
- Pneumotorax – hl . po transbronchiální biopsii
- Riziko spojené s celkovou anestézií
- Riz. přenosu infekce, horečka, bakteriémie, septikémie

Tuberkulóza

Závěr

- jasná a správná indikace
- přístrojově vybavené pracoviště
- zkušený broncholog + bronchoskopický instrumentář, asistent, anesteziolog
anesteziologická sestra
- centralizace výkonů (min. 50 výkonů ročně)
- spolupráce dětských bronchologů

Nákup přístrojů uvedených v prezentaci byl podpořen projektem „Materiálně technická základna pro výzkum v oblasti diagnostiky a léčby civilizačních a onkologických onemocnění a jejich závažných rizik ve VFN v Praze“, reg. č. CZ.2.16/3.1.00/24012, spolufinancovaným v rámci Operačního programu Praha – Konkurenceschopnost z Evropského fondu pro regionální rozvoj.